

проблеми формування ціннісних орієнтацій і соціальної активності особистості. М., 1992. С.3-12.

5. Педагогіка: навч. посібник для студ. вищ. навч. закладів / В.А. Сластенін, І.Ф. Ісаєв, Є.М. Шиянов; під ред. В.А. Сластенина. - 5-е вид., Стер. - М.: Видавничий центр «Академія», 2006. - 576 с.
6. Психологія особистості, що розвивається / Під ред. А.В. Петровського. М., 1987. С.240.

Олена КІРСАНОВА,

*викладач Львівського національного університету
імені Івана Франка
olenakirsanova1@gmail.com*

Аліна МАРТИНИШИН

*здобувач першого рівня вищої освіти,
Львівський національний університет
імені Івана Франка
Львів, Україна
martinisininalina1@gmail.com*

РОЛЬ І МІСЦЕ НАРОДНОГО МИСТЕЦТВА У ВИХОВАННІ ЛЮБОВІ ДО УКРАЇНИ У ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

У світлі гострої військово-політичної та соціальної кризи, що склалися в нашій країні, є багато проблем, це є проблеми виховання любові та поваги до свого рідного краю, людина не відчуває приналежність до свого рідного краю, в неї немає бажання відстоювати, захищати свою країну, вона хоче бути осторонь від цього, зараз набувають великої актуальності. Завдання як правильно виховувати національні і загальнолюдські цінності, усвідомлення того, що ти є громадянином своєї держави, утвердження якостей громадянина-патріота України знайшли у Законі України «Про освіту», Концепції національно-патріотичного виховання дітей та молоді [4].

В даний момент в нашій державі відбуваються військові події, які спричинила російська федерація, саме тому багато учнів навчальних закладів були вимушені виїхати зі своїх міст, рідних домівок на інші території, і навіть за кордон. Для подальшого розвитку української держави, необхідно повернення кожного учня, молоді людини, для відбудови своєї країни.

Патріотичні почуття дітей зароджуються на основі прикладу їхнього оточення (сім'ї, друзів, батьківського дому, рідного міста, села), яке вони бачать щодня, спілкуються з рідними, проводять час з друзями, це для них

рідне, нерозривне. Вивчаючи це ми бачимо, що в педагогічній роботі поєднано ознайомлення дітей з явищами суспільно життя, народознавства, засобами мистецтва, практичною діяльністю дітей (працею, спостереженнями, іграми, творчою діяльністю та ін.), національними, державними святами.

Якщо ми будемо дбати про розвиток національної культури, то і більше подбаємо і про розвиток загально-людських цінностей, що так необхідні нам в сучасному житті і в нашому суспільстві. У «Концепції національного виховання» зазначено, що нашою головною метою є передавати молодому поколінню соціальний досвід, збагачувати знання про духовну культуру народу. Дуже важливим є те, що наш народ з давніх-давен виховував своїх дітей рідною українською мовою, залучав різні засоби мистецтва, незубували і про національні традиції, звичаї [5]. А також залучали дітей до джерел народно декоративно прикладного мистецтва через образотворчу діяльність. Система освіти сьогодні дуже потребує проектів і програм, які впливають не лише на формування, а й на виховання національно свідомої особистості.

Аналізуючи шкільну практику ми бачимо, що велика частина педагогів переконані, що вічні поняття такі як: “Батьківщина”, “Патріотизм” повинні домінувати у житті дітей та у виховному процесі школи, для того щоб бути могутнім фактором для розбудови й утвердження Української держави.

Любов до Вітчизни починається з любові до рідного краю – місця, де людина народилася і провела свої дитячі роки життя. Ще з давніх часів українці навчали дітей любити і берегти свою землю. Тому зараз ми повинні виховувати в учнях почуття любові до рідного міста, показуючи і оспівуючи всю його красу: багатство і родючість землі, красу природи, людей-трудівників. Щоб закладати основи патріотизму вчителі повинні розкривати учням історію рідного краю, його народу.

Видатні педагоги І.Бех, К.Чорна, А.Богуш, Н.Гавриш, К.Крутії та інші наголошували на тому, що дуже важливим в світі є об’єднувати національну історію і традиції для того, щоб зберігалась і збагачувалась культура українського народу. Дуже важливим завданням кожного педагога – це навчити учня берегти і цінувати свою історію, звичаї, дати змогу пізнати елементи загальнолюдської культури, побуту.

Якщо ми не будемо любити Батьківщину, хотіти примножувати її багатства, оберігати честь і славу своєї країни, а якщо буде потрібно – віддати життя за її свободу і незалежність, людина тоді не може бути

громадянином своєї країни. Я вважаю, що кожна людина має любити свою Батьківщину, свою рідну землю, де вона вросла і провела своє життя.

Одним із дієвих засобів для всебічного розвитку учнів визнано народно-прикладне мистецтво, що є частиною народної культури. Народне мистецтво – це унікальний світ духовної цінності, де втілена духовна енергія народу.

Учитель на уроках може легко пов'язати свідомість учня зі своїм народом, його історією. Це можна зробити завдяки народному фольклору, поезії, народні традиції завдяки чому і формується патріотизм, особливо на уроках, де вивчається технологія виготовлення вишитих виробів, писаного розпису, традиційних українських страв, різних аплікацій з природного матеріалу.

Наголошуючи на значення мистецтва для різнобічного розвитку людини (а народне мистецтво є його невід'ємною частиною), відомий психолог Б.М.Теплов писав: «Мистецтво дуже широко і глибоко захоплює різні сторони психіки людини, не тільки уяву і почуття, що є само собою зрозумілим, але думки і волю» [1, с.100].

Українське народно-прикладне мистецтво набуло великого визнання у нашій країні та за кордоном. У його давніх образах, зручних утилітарних формах і динамічних образах орнаменту вміщені різні символи таємничої чарівної природи, складні перипетії нашої історії, ну і звісно краса побуту українського народу. Українські художні промисли – це одна з історично зумовлених організаційних форм народно-прикладного мистецтва. Сьогодні народно-прикладне мистецтво розглядають як важливу художню цінність, що виконує численні функції –виховну, пізнавальну, комунікаційну. Саме тому важливим є формування національно-патріотичної свідомості виховання молоді засобами народно-прикладного мистецтва.

У процесі національного виховання особистості у молодих поколінь формуються ідеали, що втілюють кращі духовні досягнення рідного народу.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Газіна І.О. Актуальність та особливості формування елементів національної самосвідомості // Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського державного університету. Серія педагогічна. Вип.Х.-Кам'янець-Подільський: ПП.Мошак М.І., 2017.С.100
2. Закони України «Про освіту», Концепції національно-патріотичного виховання дітей та молоді. <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0641729-15#Text>
3. «Концепції національного виховання» <https://naurok.com.ua/vipuskna-robotasutnist-i-osoblivosti-nacionalnogo-vihovannya-uchniv-ptnz-86699.html>